

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**HAYVANLARIN KORUNMASI HAKKINDA
UYGULAMA YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Ev hayvanlarını sahiplenme şartlarını, sahiplenilen hayvanların insanlara ve çevreye verecekleri zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirleri, ev hayvanı satış yerlerinin görev ve sorumlulukları ile ev hayvanı satan kişilere verilecek eğitime ilişkin esasları,

b) Sahipsiz hayvanların toplanması, rehabilitasyonu, hayvan bakımevlerinde barındırılması, sahiplendirilmesi ve sahiplenilmesi ile bu hayvanların insan, hayvan ve çevre sağlığına verebileceği olumsuz etkileri önlemeye yönelik alınacak tedbirleri,

c) İl Şube Müdürlüğü, yerel yönetim, özel hayvan yaşamevi, sorumlu veteriner hekim ve hayvan sahibinin görev ve sorumluluklarını,

ç) Hayvanların her türlü ticarî amaçlı gösteri, reklam ve benzeri film ile fotoğraf çekimlerinde kullanılmasına ilişkin usul ve esasları,

d) Kanunî istisnalar ile tıbbî ve bilimsel gerekçeler doğrultusunda hayvanların ötanazisi ile ilgili usul ve esasları,

e) İl hayvanları koruma kurullarının çalışma usul ve esaslarını,

f) 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi ve denetim elemanlarının niteliklerine ilişkin usul ve esasları,

g) Hayvanların korunması ve sahipsiz hayvan popülasyon kontrolüne yönelik faaliyetlerin desteklenmesi amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödeneğin kullanımına ilişkin usul ve esasları,

ğ) 5199 sayılı Kanunda belirtilen, idarî para cezalarının uygulanmasına dair usul ve esasları,

h) Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden hayvanlar ile ilgili uygulamalara dair usul ve esasları, belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 1 inci maddede belirtilen amaçlar doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri ve alınacak önlemleri kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, 5199 sayılı Kanunun 28/A maddesinde yer alan suç kapsamındaki fiiller ile ilgili uygulamaları kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 5 inci, 6 ncı, 10 uncu, 13 üncü, 15 inci, 17 nci ve 19 uncu maddelerine, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci, 9 uncu ve 11 inci maddelerine ve 28/8/2003 tarihli ve 2003/6168 sayılı Bakanlar Kurulunun Kararı ile onaylanan Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Ağızlık: Hayvanın diğer canlılara zarar vermemesi için ağızına takılan koruyucuyu,

b) Aşılama: Vücudun bağışıklık sistemini uyararak hastalıklara karşı özel antikor üretilmesi ve hastalığı yapan etkenle karşılaşıldığında antikorlar sayesinde hastalık oluşumunu önleyen işlemi,

c) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

ç) Büyük ırk köpek: Cidago yüksekliği kırk santimetre ve üzerinde olan köpekleri,

d) Denetim elemanı: 5199 sayılı Kanunda belirtilen denetimleri ve bu Kanun çerçevesinde kabahat teşkil eden fiilleri işleyenler hakkında işlem yapmakla Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ve/veya mahallin en büyük mülkî amirince görevlendirilen resmi veteriner hekimi veya diğer kamu görevlilerini,

e) Dezenfeksiyon: Hastalık yapıcı mikroorganizmaların fizikî, kimyevî yöntemler ve ultraviyole ile yok edilmesi işlemini,

f) Dijital kimliklendirme: Hayvanların mikroçip veya benzeri sayısal veri içeren tanımlama araçları ile kayıt altına alınmasını,

- g) Doğal yaşam alanı: Hayvan bakımevine getirilen hayvanların rehabilitasyon işlemlerinin tamamlanmasının ardından hayvan refahı ilkeleri gözetilerek barındırıldığı yerel yönetimlerce kurulan tesisi,
- ğ) Etoloji: Bir hayvan türünün doğuştan gelen, kendine özgü davranışlarını inceleyen bilim dalını,
- h) Etolojik özellikler: Hayvanların sosyal, beslenme, refah ve davranış modellerinin mekanizmalarına ilişkin fizyolojik temelleri kapsayan özelliklerini,
- ı) Ev hayvanı: Gerçek veya tüzel kişiler tarafından evde, işyerlerinde ya da arazisinde özel ilgi ve refakat amacıyla sahiplenilerek muhafaza edilen bakımı ve sorumluluğu sahiplerince üstlenilen her türlü hayvanı,
- i) Evcil hayvan: İnsan tarafından kültüre alınmış ve eğitilmiş hayvanları,
- j) Genel Müdürlük: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünü,
- k) Güçten düşmüş hayvan: Bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıkları haricinde yaşlanma, sakatlanma, yaralanma ve hastalanma gibi çeşitli nedenlerle fizikî olarak iş yapabilme yeteneğini kaybetmiş binek ve yük hayvanlarını,
- l) Hayvan bakımevi: Bakanlıktan izin alınmak suretiyle kurulan, hayvanların sahiplendirilinceye kadar barındırıldığı ve rehabilite edildiği tesisi,
- m) Hayvan bakımevi sorumlusu: Hayvan bakımevlerinde yasal düzenlemelerle belirlenmiş hizmetleri ve sorumlulukları yerine getirecek olan hayvan bakımevi yöneticisini,
- n) Hayvan hastanesi: Bütün hayvanların hastalıklarının teşhis ve tedavilerinin ayakta veya yatarak yapıldığı yeri,
- o) İl hayvanları koruma kurulu: İl sınırları içinde hayvanların korunmasından ve sahipsiz hayvanlardan kaynaklı sorunların tespiti ve çözümlerine yönelik çalışmaları yürütmek üzere oluşturulan ve insan, hayvan ve çevre sağlığına ilişkin önlemleri belirlemekle görevli kurulu,
- ö) İl Şube Müdürlüğü: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün görevleri kapsamına giren iş ve işlemleri yürütmekle görevli Tarım ve Orman Bakanlığı Bölge Müdürlüğüne bağlı İl Şube Müdürlüğünü,
- p) İşaretleme: Hayvanların tanınmasını sağlamak amacıyla, bu hayvanların yaşamı ve davranışları üzerine olumsuz etkisi olmayan, dayanıklı malzemeden yapılan; sahipsiz hayvanlara mikroçip veya benzeri dijital kimlik ile kulak küpesinin, sahipli hayvanlara ise mikroçip veya benzeri dijital kimliğin uygulanması işlemini,
- r) Karantina: Bulaşıcı bir hastalığı bulunan ya da bulaşıcı hastalık şüphesi taşıyan hayvanların veteriner hekim kararına istinaden zorunlu olarak geçici süreyle tecrit edilmesini,
- s) Kısırlaştırma: Bir hayvanın üreme kabiliyetinin veteriner hekim tarafından kalıcı olarak sonlandırılmasını,
- ş) Kurul sekreteryası: Tarım ve Orman Bakanlığı Bölge Müdürlüğüne bağlı ilgili İl Şube Müdürlüğünü,
- t) Küçük ırk köpek: Cidago yüksekliği kırk santimetrenin altında olan köpekleri,
- u) Mahallî idare birliği: Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununa istinaden kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini,
- ü) Mikroçip: Uluslararası standartlara göre üretilmiş ve deri altına özel bir cihazla uygulanan salt okunur pasif radyofrekans tanımlama malzemesini,
- v) Müşahede: Bakımevine getirilen hayvanların herhangi bir hastalık taşıyıp taşımadıklarının tespit edilmesi maksadıyla ön sağlık muayenelerinin yapılarak gözlem altına alınmasını,
- y) Özel hayvan yaşamevi: Bakanlıktan izin alınmak suretiyle gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerin kurulan ve sahiplenilen hayvanların barındırıldığı tesisleri,
- z) Pasaport: 26/2/2018 tarihli ve 30344 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kedi, Köpek ve Gelinciklerin Kimliklendirilmesi ve Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik kapsamında sahiplendirilen hayvanlar için oluşturulan belgeyi,
- aa) Popülasyon: Belirli bir bölgede yaşayan aynı türe ait bireylerin oluşturduğu topluluğu,
- bb) Rehabilitasyon: Sahipsiz hayvanların tedavi ve parazit mücadelesinin yapılmasını, aşılanmasını, kısırlaştırılmasını ve dijital kimliklendirme yöntemleri ile işaretleme işlemlerini,
- cc) Resmî veteriner hekim: Bu Yönetmelik kapsamında verilen görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,
- çç) Sahipli hayvan: Bir kişi, kurum, kuruluş ya da tüzel kişilik tarafından sahiplenilen; bakımı, aşıları, periyodik sağlık kontrolleri yapılan ve Bakanlık veri tabanına kaydedilen ev hayvanlarını,
- dd) Sahiplenilebilecek hayvan: İnsan ve hayvanların hayatı ile sağlığı için tehlike teşkil etmeyen, olumsuz davranışları bulunmayan ve sahiplenilmesi yasak olan hayvanlar dışında kalan, rehabilitasyon süreci tamamlanmış hayvanları,
- ee) Sahiplenilmesi yasak hayvan: Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden hayvanları,
- ff) Sahipsiz hayvan: Sahipli hayvanlar dışında kalan evcil hayvanları,
- gg) Sorumlu veteriner hekim: Hayvan bakımevlerinde mevzuatta belirlenmiş hizmetleri ve sorumlulukları yerine getiren veteriner hekimi,
- ğğ) Tehlike arz eden hayvan: Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden köpek ırkları ve melezlerini,

- hh) Tür: Birbirleriyle çiftleşebilen ve üreme yeteneğine sahip verimli döllere verebilen popülasyonu,
- ıı) Veteriner hekim: 9/3/1954 tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun uyarınca mesleğini icra eden ve bu Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen görev ve yetkileri kullanan kişiyi,
- ii) Yerel yönetim: İl özel idareleri, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri, il belediyeleri, diğer ilçe ve belde belediyelerini,
- jj) Zoonoz hastalık: İnsan ve hayvanların birbirlerine bulaştırabildikleri hastalıkları,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

İl Şube Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) İl Şube Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Hayvanların korunması, refahının sağlanması ile ilgili kurum ve kuruluşların il düzeyindeki faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak.
- b) İl hayvanları koruma kurulunun çalışmalarına katılmak ve kurulun sekreteryasını yürütmek.
- c) Hayvan sevgisi ve korunması ile ilgili eğitici faaliyetleri ilgili kurum veya kuruluşlar ile koordineli olarak düzenlemek.
- ç) Bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak için gerekli denetimleri yapmak ve denetim sonucunda bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlara 5199 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde belirlenen hükümleri uygulamak.
- d) Denetim elemanlarınca, bu Yönetmelik kapsamında el konulan hayvanların yerel yönetimler aracılığıyla hayvan bakımevine gönderilmesini koordine etmek.
- e) Bu Yönetmelik hükümlerine göre, hayvan bakımevi kurmak isteyen yerel yönetimler ile özel hayvan yaşamevi kurmak isteyen gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin müracaatlarını değerlendirmek; hayvan bakımevi, özel hayvan yaşamevi ve doğal yaşam alanı kurulacak arazileri incelemek ve uygun olması halinde yer seçimi uygunluk belgesi düzenlemek.
- f) Bu Yönetmelikte belirtilen şartları haiz hayvan bakımevleri, doğal yaşam alanları ve özel hayvan yaşamevleri için çalışma izin belgesini düzenlemek.
- g) Uygulanan idari yaptırımlara dair bilgileri, idari yaptırımın uygulandığı tarihi müteakip en geç otuz gün içerisinde Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına girmek.
- ğ) 5199 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi hükmünce hayvan bulundurma yasaklanan gerçek veya tüzel kişilerin bilgilerini, Bakanlıkça oluşturulan veri tabanında hayvan sahiplenme kısıtlaması konulmak üzere ilgili il veya ilçe tarım ve orman müdürlüklerine bildirmek.

İl hayvanları koruma kurulunun görev ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) İl hayvanları koruma kurulunun görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Hayvanların korunması, sorunların tespiti ve çözümlerini karara bağlamak üzere, av ve yaban hayvanlarının ve yaşama alanlarının korunması ve avcılığın düzenlenmesi hususlarında alınmış olan, Merkez Av Komisyonu Kararları göz önünde bulundurularak; hayvanların korunması ve kullanılmasında, onların yasal temsilciliği niteliği ile 5199 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmek.
- b) İl sınırları içinde insan, hayvan ve çevre sağlığına ilişkin gerekli önlemlerin alınması ve sahipsiz hayvanların toplanması, rehabilitasyonu, barındırılması ve sahiplendirilmesi ile ilgili faaliyetleri, yerel yönetimler ve tarım ve orman il müdürlükleri ile eşgüdüm sağlayarak yaptırmak.
- c) İlde kurulacak hayvan bakımevleri ve hayvan hastanelerini desteklemek, geliştirmek, denetlemek ve gerekli önlemleri almak.
- ç) Hayvan bakımevlerinin, ilgili mevzuat hükümlerince belirlenen kriterlere uyumlu hale getirilmesi için kararlar almak ve uygulanmasını sağlamak.
- d) Hayvanların korunması ile ilgili olarak çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların il düzeyindeki faaliyetlerini izlemek, yönlendirmek ve bu konuda gerekli eşgüdümü sağlamak.
- e) Hayvan sevgisi, korunması ve sahiplenilmesi ile ilgili eğitici faaliyetleri, yerel yönetimler ile koordineli olarak düzenlemek.
- f) İl sınırları içinde, hayvanların korunmasına ilişkin sorunları belirleyerek, koruma sorunlarının çözüm tekliflerini içeren beş yıllık ve on yıllık plan ve projeler yapmak, yıllık hedef raporları hazırlayıp Bakanlığın uygun görüşüne sunmak ve insan, hayvan ve çevre sağlığına ilişkin her türlü önlemi almak.
- g) Hayvan bakımevlerinin, doğal yaşam alanlarının ve özel hayvan yaşamevlerinin gerektiğinde çalışma izinlerini iptal etmek ve bu tesislerdeki hayvanların uygun bir tesise aktarılmasını sağlamak.
- ğ) Kişilerin hayvan bakımevlerinden sahiplenebileceği hayvan sayısını belirlemek.
- h) Gerek görülmesi durumunda bu Yönetmelik kapsamında denetime yetkili mercilerin görev dağılımını

belirlemek.

ı) Hayvan bakımevlerinin ve doğal yaşam alanlarının ildeki sahipsiz hayvan sayısına kıyasla yeterliliğini değerlendirmek.

Yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) Yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanları 5199 sayılı Kanun hükümlerince toplatmak suretiyle çalışma izni alarak kurmuş oldukları hayvan bakımevlerine getirmek.

b) Hayvan bakımevine gelen hayvanları Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına kaydederek müşahade altına almak, hayvanların rehabilitasyonlarının yapılmasını müteakip hayvanları bakımevinde barındırmak veya sahiplendirmek.

c) 5199 sayılı Kanunun 13 üncü maddesini uygulamak.

ç) Sahipsiz köpeklerle ilişkin yürütülen iş ve işlemlerde popülasyonun sorun yarattığına belediye meclisinde karar verilmesi halinde Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin 12 nci maddesini uygulamak.

d) Hayvan bakımevinde bulunan hayvanlardan sahiplendirilmeye uygun olanların sahiplendirilmesi için kampanyalar düzenlemek, yerel yönetim ilân panoları ile yerel yönetimin internet ortamı ve diğer tüm yayın organlarında duyuru yapmak.

e) Sahipsiz hayvanların beslenmesi amacıyla, bölgesinde bulunan resmi kurum yemekhanesi, otel, konut, lokanta, işyeri, fabrika ve benzeri yerlerin sahiplerinin uygun görmesi halinde işletmelerinde, konutlarında ve mutfaklarında oluşan hayvan beslemeye elverişli besin maddelerini toplamak.

f) Hayvan bakımevlerinden sahipsiz kedi ve köpek sahiplenmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler için Sahipsiz Hayvan Edinme Formunun doldurulması ve formun, sorumlu veteriner hekim tarafından onaylanması suretiyle Bakanlık sistemine kaydedilmesi ve hayvan pasaportunun oluşturulmasını sağlamak.

g) Hayvan bakımeviden köpek sahiplenmek isteyenlerden 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki yönetim planını ve bu doğrultuda bağımsız bölümde köpek bulundurabileceğine dair yöneticiden temin edilen izin belgesini istemek.

ğ) İl hayvanları koruma kurulu kararlarına uymak.

h) Hayvan bakımevlerinde oluşan atık ve artıkların çevre ve toplum sağlığına zarar vermesini önlemek.

ı) Hayvan bakımevlerinde hayvan üretimini engellemek.

i) Ev hayvanları ile hayvan bakımevlerinde ölen hayvanları 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde bertaraf etmek veya usulüne uygun olarak kireç ile gömmek.

j) Kedi ve köpek sahiplerinin ölümü ya da hayvanına bakamayacağını bildirdiği durumlarda; kedi ve köpekleri hayvan bakımevlerine kabul etmek, Bakanlık veri sisteminden sahiplilik statüsünü düşürüp sahipsiz hayvan statüsüne almak, sahiplendirmeye uygun olanları yerel yönetimlere ait hayvan bakımevlerinde bakmak ve sahiplendirilmeye uygun olanları sahiplendirmek.

k) Ev hayvanı satan işletme sahiplerine verilecek eğitimi düzenlemek.

l) Denetim elemanlarınca el konulan hayvanları hayvan bakımevine götürmek ya da bakımevi bulunmaması halinde bakımevi bulunan en yakın yerel yönetime ait hayvan bakımevine götürmek veya el konularak hayvan bakımevlerine getirilen hayvanları kabul etmek.

m) Hayvan bakımevinde veteriner hekim çalıştırmak.

n) 5199 sayılı Kanun kapsamında hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan yerel yönetimlerce getirilen sahipsiz hayvanları hayvan bakımevine kabul etmek ve sahiplendirilinceye kadar bakmak.

o) Sorumluluğunda bulunan hayvan bakımevlerinde ve doğal yaşam alanlarında hayvanların birbirlerine veya insanlara zarar vermesini engelleyecek yapısal ve idarî tedbirleri almak.

ö) Altı aylıktan küçük hayvanları kısırlaştırılmadan sahiplendirmesi durumunda hayvanların kısırlaştırılması için tarih belirlemek ve gerekli takibi yapmak, hayvanı kısırlaştırmak, belirlenen süre zarfında kısırlaştırma için getirilmeyen hayvanları denetim elemanlarına bildirmek.

p) Hayvan bakımevinin ve doğal yaşam alanlarının kapasitelerinin ildeki sahipsiz köpek sayısına kıyasla yeterli olduğuna il hayvanları koruma kurulunca karar verilmeye kadar 5199 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında ayırmak zorunda oldukları mali kaynağın asgari %50'sini hayvan bakımevi ile doğal yaşam alanı yapımına veya mevcutlarının kapasitesini arttırmaya harcamak.

(2) Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ile il özel idareleri, sorumluluk alanındaki bu hayvanları yerel yönetimlere ait en yakın hayvan bakımevine götürür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ile il özel idareleri, hayvan bakımevi bulunan belediyelere, yapılacak protokollere istinaden aynı veya nakdi destekte bulunabilir.

(3) Yerel yönetimler, uygun görmesi veya ihtiyaç duyması halinde özel hayvan yaşamevleriyle işbirliği protokolü yapabilir.

(4) Yerel yönetimin uygun görmesi veya ihtiyaç duyması halinde doğal yaşam alanlarındaki hayvanların

bakımı ve beslenmesi konusunda sivil toplum kuruluşlarıyla veya kamu kurum/kuruluşlarıyla işbirliği protokolleri yapabilir.

(5) Hayvan bakımevlerine getirilerek rehabilite edilen kediler hayvan bakımevi ve doğal yaşam alanlarının kapasitesi dahilinde bakılabilir veya yerel yönetimlerin kendi sınırları içerisinde uygun gördükleri alanlara bırakılabilir.

(6) 5199 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik ile yerel yönetimlere verilen görev ve sorumluluklar, 5355 sayılı Kanuna istinaden kurulmuş veya kurulacak birlikler tarafından yerine getirilebilir.

Özel hayvan yaşamevlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 8- (1) Özel hayvan yaşamevlerinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Kuracakları hayvan yaşamevleri için İl Şube Müdürlüğünden izin almak.
- b) Sahiplenilebilecek hayvanları çalışma izninde yer alan özel hayvan yaşamevi adına yerel yönetimlerden sahiplenerek teslim almak.
- c) Özel hayvan yaşamevinde oluşan atık ve artıkların çevre ve toplum sağlığına zarar vermesini önleyecek tedbirlerin alınmasını sağlamak.

ç) Özel hayvan yaşamevinde hayvanların ölmesi halinde il veya ilçe tarım ve orman müdürlüklerine bildirmek.

d) Hayvanların birbirlerine veya insanlara zarar vermesini engelleyecek yapısal ve idari tedbirleri almak.

(2) Özel hayvan yaşamevlerinde rehabilite edilmemiş, sahiplenilmemiş veya çalışma izninde belirtilen kapasitesindeki sayıdan daha fazla sayıda hayvan bulundurulamaz.

(3) Özel hayvan yaşamevlerinin yerel yönetimlerle işbirliği protokolü yapması halinde ilgili yerel yönetimce veterinerlik hizmetleri sağlanabilir.

Sorumlu veteriner hekimin görev ve sorumlulukları

MADDE 9- (1) Sorumlu veteriner hekimin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Bağlı bulunduğu kurum, kuruluş ve tüzel kişilerle birlikte çalıştığı hayvan bakımevinin mevzuata uygun bir şekilde faaliyet göstermesini ve hayvanların uygun şartlarda bakılmasını sağlamak, hayvanları rehabilite etmek, alet ve malzemelerin temizlik ve dezenfeksiyonunu yaptırmak, atık ve artıkların çevre ve toplum sağlığına zarar vermesini önleyecek tedbirleri almak.

b) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen görevleri yapmak.

c) Görev yaptığı hayvan bakımevinde, 5996 sayılı Kanuna tâbi ihbarı mecburî hastalık çıktığında durumu en kısa sürede resmî makamlara haber vermek ve ilgililerce alınacak yasal tedbirleri uygulamak.

ç) Bağlı bulunduğu bölgenin veteriner hekimleri odası tarafından hazırlanarak onaylanmış ve çalışmasına izin verildiğine dair belge ile çalışma saatlerini gösterir belgeyi hayvan bakımevinde görülebilir bir yere asmak.

d) Hayvan bakımevinde çalışan personeli hayvan refahı ve sağlığı, hayvanların bakımı, beslenmesi, yakalanması ve toplanması, hayvanlara yaklaşım ile hayvan davranışları, zoonoz, temizlik ve dezenfeksiyon, iş güvenliği ve ilk yardım konularında eğitmek ve eğitimleri kayıt altına almak.

e) Sahiplendirilmeye uygun hayvanların sahiplenilmesi için resmi işlemleri yürütmek.

f) Sahipsiz hayvanlara ilişkin tüm faaliyetleri Bakanlık veri tabanına girmek.

Hayvan sahiplerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 10- (1) Hayvan sahiplerinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Kedi ve köpeklerini, Kedi, Köpek ve Gelinciklerin Kimliklendirilmesi ve Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre dijital kimliklendirme yöntemleriyle kayıt altına aldirmek.

b) İl hayvanları koruma kurulu tarafından alınan kararlara uymak.

c) Hayvanının türüne uygun etolojik ihtiyaçlarını karşılamak; gerekli aşıları ile tedavilerini veteriner hekime yaptırmak ve sağlığına dikkat etmek.

ç) Kontrolsüz üremeyi önlemek amacıyla, sahiplendikleri kedi ve köpekleri kısırlaştırmak, hayvanını yavruvatmak istemesi halinde doğacak yavruları kayıt altına aldirmek suretiyle sahiplenmek veya sahiplendirmek.

d) Kedi ve köpeklerinin ölmesi halinde il veya ilçe tarım ve orman müdürlüklerine bildirmek.

e) Ev hayvanlarının gerektiğinde bağlanması sırasında; kullanılan alet ve ekipmanların hayvana zarar vermeyecek şekilde olmasına dikkat etmek, alet ve ekipmanların hayvanlara yeterli hareket özgürlüğü vermesini sağlamak.

f) Halka açık yerlerde sahipli köpeklerini tasma ile kontrol altında dolaştırmak, hayvanın pasaportunu yanında bulundurmak ve hayvanının dışkılarını temizlemek.

g) Hayvan sahipleri, sahip oldukları hayvanlardan kaynaklanan çevre kirliliğini ve insanlara verilebilecek zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirleri almakla yükümlü olup; zamanında ve yeterli seviyede tedbir alınmamasından kaynaklanan zararları tazmin etmek zorundadırlar.

ğ) Kamusal alanlar ile halkın yoğun olarak kullandığı çocuk oyun ve park alanları, alışveriş merkezleri, plajlar ve gıda işletmeleri ile hayvanlarıyla birlikte yaşadıkları meskenlerde ilgili mevzuat hükümlerine ve kurallara uymak.

h) Hayvan bakımevinde köpek sahiplenmesi halinde bulunduğu binada köpek bakılabileceğine ilişkin Kat

Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki yönetim planını ve bu doğrultuda bağımsız bölümde köpek bulundurabileceğine dair yöneticiden temin edilen izin belgesini hayvan sahipleneceği yerel yönetime teslim etmek.

1) Hayvan bakımevlerinden kısırlaştırılmadan sahiplendikleri altı aydan küçük hayvanları taahhüt ettikleri tarihte kısırlaştırmak.

(2) Ev hayvanı sahipleri ev hayvanlarının her türlü bakım ve beslenmesinden sorumlu olup ev hayvanlarını terk edemezler. Yeniden sahiplendirme yapabilir ya da hayvan bakımevlerine teslim edebilirler.

(3) Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden hayvanlar sahiplenilemez.

Ev hayvanı satış yerlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 11- (1) Ev hayvanı satış yerlerinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Ev hayvanı satış yerlerinde sahipli olanlar haricinde kedi ve köpek bulundurmamak.

b) Bakanlıkça izin verilen ev hayvanı üretim yerlerindeki hayvanların basılı veya dijital görsellerini kullanarak, üretim yerlerinden teslim alınması kaydıyla satışına aracılık yapmak.

c) Ev hayvanı satın alacak kişilerden ikametgâh adresine ait binada köpek bakılabileceğine ilişkin Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki yönetim planını ve bu doğrultuda bağımsız bölümde köpek bulundurabileceğine dair yöneticiden temin edilen izin belgesini talep etmek, satış işlemini meskende köpek beslenmesi uygun olduğu hallerde gerçekleştirmek.

ç) Kedi ve köpek satışına ilişkin bilgileri satış işleminden itibaren beş iş günü içerisinde il veya ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirmek.

d) Ev hayvanlarının satışına ilişkin işlemlerde 8/10/2011 tarihli ve 28078 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ev Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine uymak.

(2) Denetim elemanlarınca ev hayvanı satış yerlerinde satış ve sergileme amaçlı kedi ve köpek bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde 5199 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi kapsamında bu hayvanlara el konulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ev Hayvanı Satan Kişilere Verilecek Eğitim

Ev hayvanı satışı yapanlara verilecek eğitim ile ilgili esaslar

MADDE 12- (1) Ev hayvanı satan kişiler, bu hayvanların bakımı ve korunması ile ilgili yerel yönetimler tarafından düzenlenen eğitim programına katılarak sertifika almakla yükümlüdürler.

(2) Ev hayvanı satan kişiler eğitim sertifikası aldıktan sonra, Ev Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında ruhsat alarak işyerlerini açarlar. Ruhsatın bir örneği, ev hayvanları satış yerlerinin açılışını müteakip il veya ilçe tarım ve orman müdürlüğü tarafından İl Şube Müdürlüğüne gönderilir.

(3) Ev hayvanı satışı yapılan iş yerlerinde işyeri sahipleri, satışını yapacakları kedi ve köpek gibi mikroçip takılması uygun hayvanları Kedi, Köpek ve Gelinciklerin Kimliklendirilmesi ve Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre kayıt altına aldırırlar.

(4) Ev hayvanı satışı yapan kişilerin, hayvanları satın alan kişileri, hayvan bakımı konusunda bilgilendirmeleri zorunludur.

Eğitim kurslarında eğitici olarak görev alacak personel

MADDE 13- (1) Ev hayvanı satan kişileri eğitmek üzere açılan kurslarda, eğitici olarak görev alabilecekler şunlardır:

a) Üniversitelerin ilgili öğretim elemanları.

b) İl Şube Müdürlüğünden ilgili personel.

c) Gerekli olduğu hallerde Genel Müdürlükten ilgili uzman personel.

ç) İl veya ilçe tarım ve orman müdürlüğünden ilgili personel.

d) Belediyelerden ilgili personel.

e) İlgili veteriner hekimleri odasınca görevlendirilecek veteriner hekim.

Ev hayvanı satan kişilere verilecek eğitim programı

MADDE 14- (1) Ev hayvanı satan kişilere verilecek eğitim programı aşağıdaki konulardan oluşur:

a) Ev Hayvanlarının Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi.

b) CITES Sözleşmesi.

c) 5199 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik.

ç) Ev Hayvanlarının Üretim, Satış, Barınma ve Eğitim Yerleri Hakkında Yönetmelik.

d) Hayvan etolojisi.

e) Hayvan davranışı.

f) Hayvan bakımı ve beslenmesi.

g) Kedi, Köpek ve Gelinciklerin Kimliklendirilmesi ve Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik.

ğ) Zoonotik hastalıkların önlenmesi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sahipsiz veya Güçten Düşmüş Hayvanların Toplatılması ve Bakılması ile

Hayvan Bakımevlerinin Çalışma Usul ve Esasları

Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması

MADDE 15- (1) Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanlar aşağıdaki esaslara göre toplatılır:

- a) Yerel yönetimlerde sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması için ihtiyacı karşılayacak bir toplama ekibi kurulur.
- b) Yerel yönetimler tarafından, hayvan toplama ekiplerinin kurulması, bu kişilerin ehil kişilerden oluşması ve dönemsel olarak sorumlu veteriner hekimce eğitime tabi tutulmaları sağlanır.
- c) Eziyet edilmeden toplanılacak veya toplatılacak sahipsiz hayvanlar, hayvan bakımevlerine nakledilir. Toplanan hayvanların nakil esnasında herhangi bir zarar görmemesi için gerekli önlemler alınır.
- ç) Yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlar ile işbirliği yaparak bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak sahipsiz hayvanları toplayabilir.
- d) Sahipsiz hayvanlara yönelik yakalama işlemleri, kafes, ağ veya yakalama sopasıyla yapılabilir. Uyuşturucu tüfek veya üfleme aparatı uygulamaları ile yakalama veteriner hekim koordinasyonu altında yapılır.

Toplanan sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların bakılması

MADDE 16- (1) Toplanan sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanlar aşağıdaki esaslara göre hayvan bakımevlerinde bakılır:

- a) Toplama ve hayvan bakımevlerine nakil esnasında alınan gerekli önlemlere rağmen ölen sahipsiz hayvanlar derhal diğerlerinden ayrılır ve yerel yönetimce belirlenmiş yerde açılmış derin çukurlara kireç ile gömülerek üzeri toprak ile kapatılır veya Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesince bertaraf edilir.
- b) Hayvan bakımevlerine getirilen hayvanların mikroçip kontrolleri yapılır ve sahipli olduğu tespit edilenler yirmi dört saat içerisinde ilgili il veya ilçe tarım ve orman müdürlüğüne bildirilir.
- c) Sahipsiz hayvanlar Bakanlıkça oluşturulan veri tabanına kaydedilir ve sağlık açısından ön muayeneden geçirilerek müşahede yerlerine üremelerini önleyecek şekilde yerleştirilir.
- ç) Ön sağlık muayenesinde gebelikleri tespit edilen hayvanlar kısırlaştırılmadan kaydedilerek ayrı bölümlere alınır. Hayvan sağlığına zarar vermeyecek ve cenin oluşumunu tamamlamamış şekildeki gebelikler sonlandırılır.
- d) Sahiplendirilmeye uygun olan hayvanlar rehabilite edildikten ve gerekli tıbbî müdahaleleri yapıldıktan sonra sahiplenme talebinde bulunan ve 5199 sayılı Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen şartları taşıyan kişilere sahiplendirilir. Hayvan bakımevleri sahiplendirme için bağış veya ücret talep edemez.

Hayvan bakımevi, özel hayvan yaşamevleri ve doğal yaşam alanlarının kurulacağı arazinin seçimi

MADDE 17- (1) Hayvan bakımevi, özel hayvan yaşamevi ve doğal yaşam alanı kurulacak arazinin seçiminde dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- a) Bölgedeki afet riski ve iklim koşulları göz önünde bulundurulur.
- b) Akarsu, göl, deniz ve sulak alanlardan, mezbağa, mandıra ve insan gıdası imâl eden iş yerlerine kuş uçuşu asgari 500 metre uzaklığa kurulabilir.
- c) Ses ve kötü kokunun yayılmasını önlemek amacıyla yerleşim yeri dışında, ancak ulaşım kolaylığı olan yerler seçilir.
- ç) Yol, su ve elektrik gibi altyapı imkânları uygun bulunan yerler seçilir.
- d) Bu tesisler atık bertarafının sağlandığı düzenli depolama tesislerine asgari kuş uçuşu 1 kilometre uzaklığa kurulabilir.
- e) Seçilen arazi ile ilgili il tarım ve orman müdürlüğü ile il çevre, şehircilik ve iklim değişikliği müdürlüğünün uygun görüşü alınır.

Hayvan bakımevinde bulunması gerekli asgarî birimler

MADDE 18- (1) Hayvan bakımevinde hayvan sayısı ile orantılı olarak, aşağıda belirtilen birimler hayvan sayısı ile orantılı olarak kurulur:

- a) Birbirleriyle doğrudan bağlantılı olmayacak birimler şunlardır:
 - 1) Her hayvan için etolojik ihtiyaçlarına göre yeterli büyüklükte kapalı ve açık bölmeler.
 - 2) Karantina bölümü.
 - 3) Ameliyat sonrası bakım bölümü.
 - 4) Yavrulu anne bölümü.
 - 5) Hayvan müşahede bölümü.
 - 6) Hayvanların yiyeceklerinin hazırlandığı mutfak bölümü.
- b) Hayvanların bulunduğu birimden ayrı olacak birimler şunlardır:
 - 1) Muayene odası.
 - 2) Ameliyat odası.
 - 3) İşçi odası.

- 4) Duş, depo, tuvalet.
- 5) Veteriner hekim odası.
- 6) İdare odası.
- 7) Tıbbi atık bölümü.
- 8) Hayvan atığı bölümü.
- c) Doğal yaşam alanları.

(2) Doğal yaşam alanları, hayvan bakımevlerinde bulunması gereken zorunlu birim olmayıp yerel yönetimlerce gerekli görülmesi halinde kurulabilir. Doğal yaşam alanları çalışma izni bulunan hayvan bakımevine tabi olmak şartıyla hayvan bakımevine bitişik veya ayrı yerde, bir veya birden fazla sayıda olmak üzere kurulabilir.

(3) Özel hayvan yaşamevlerinde asgari olarak;

- a) Her hayvan için etolojik ihtiyaçlarına göre yeterli büyüklükte kapalı ve açık bölmeler,
- b) Hayvanların yiyeceklerinin hazırlandığı mutfak bölümü,
- c) İşçi odası,
- ç) Duş, depo, tuvalet,
- d) İdare odası,
- e) Tıbbi atık alanı,

bulunur.

Hayvan bakımevinde aranacak şartlar

MADDE 19- (1) Hayvan bakımevinde aranacak şartlar şunlardır:

- a) Hayvan bakımevinin kurulması için ilgili mevzuat hükümlerine göre izin alınması.
- b) Hayvanların bilhassa operasyon öncesi ve sonrasında bakımlarının yapılacağı hayvan müşahede bölümlerinin kolay temizlenebilir malzemeden yapılması.
- c) Müşahede bölümlerinin bölgenin hakim rüzgarlarına zıt yönde yapılarak hastalık etkenlerinin rüzgarla bakımevlerine taşınmasının engellenmesi.
- ç) Hayvan bakımevinde bulunan hayvanların bulunduğu birimlerin güneş alacak şekilde düzenlenmesi.
- d) İdare odası, işçi odaları, duş ve tuvaletler, veteriner hekim odası, muayene odası ve ameliyat odasının personel sağlığı açısından hayvanların bulunduğu yerden uzakta ayrı bir bölüm halinde yapılması.
- e) Hayvanların bulunduğu birimlerde temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir malzemeden yapılmış yemliklerin ve sulukların seçilmesi ve bunların her hayvan değişiminden önce mutlaka dezenfekte edilmesi.
- f) Hayvan bakımevinin yıkanması ve temizliği için yeterli miktarda su bulunması ve zeminin temiz tutulması, birimler içindeki altlıkların her gün temizlenmesi ve en az beş günde bir kez dezenfekte edilmesi.
- g) Hayvanların bulunduğu birimlerdeki kapıların, dışarıdan ve içeriden açılıp kapanabilecek şekilde kilit sistemli yapılması, içeride hayvan sayısı ile orantılı olarak kolay yıkanabilen ve dezenfekte edilebilen öncelikle plâstik malzemeden, temin edilememesi halinde ahşap malzemeden veya diğer malzemelerden ve yekpare olarak yapılmış altlıkların bulunması.
- ğ) Hayvan bakımevinde kimyasal dezenfektan ve benzeri maddelerle yapılan temizliğin hayvanlara zarar vermeyecek ve kalıntı bırakmayacak şekilde yapılması.
- h) Hayvan bakımevinin patojen mikroorganizmalara karşı ayda en az bir kez dezenfekte edilmesi.
- ı) Kafeslere konulan altlıkların her hayvan değişiminden önce dezenfekte edilmesi.
- i) Hayvan bakımevinin zemininde ve tabanında idrarın birikmesine meydan vermeyecek bir eğimin bulunması.
- j) Karantina odasının her şüpheli hayvan için ayrı bölmeler şeklinde yapılması, zeminin temizlik ve dezenfeksiyona uygun malzemelerle kaplanması, kapısının kilitli ve üzerinde gözetleme bölümünün bulunması ve mekanik olarak havalandırılmasının sağlanması.
- k) Muayene ve ameliyat odalarının hayvanın muayene ve ameliyatının yapılabilmesine olanak verecek şekilde düzenlenmesi, ayrıca gerekli alet ve ekipmanın bulundurulması.
- l) Büyük hayvanlara günde en az bir öğün, yavrulara ise günde en az iki öğün yiyecek verilmesi, yiyeceklerin günlük hazırlanması, günlük olarak tüketilmeyen yiyeceklerin uygun saklama koşullarında saklanması, hayvanların yemek artıklarıyla beslendiği hayvan bakımevlerinde yiyeceklerin günlük olarak tüketilmesi ve gün boyunca yiyeceklerin hayvanların önünde bekletilmemesi.
- m) Hayvan bakımevinde çalışan tüm personelin hayvanlardan geçen hastalıklara karşı aşılanması, hayvan bakımı, eğitimi ve hastalıkları konusunda veteriner hekim tarafından bilgilendirilmesi.
- n) Bakıcı personelin özel giysi, plâstik eldiven ve çizme giymesi.
- o) Şehir şebekesine bağlı su veya bu amaca yönelik yeterli kapasitede su deposunun bulunması.
- ö) Su, şebeke suyu dışında başka bir kaynaktan temin ediliyorsa, suyun dezenfeksiyonu için gerekli tedbirlerin alınması, suyun bakteriyolojik ve kimyasal analizlerinin yaptırılması, sonuçlarının saklanması ve analiz değerlerine göre suyun kullanılması.
- p) Hayvan bakımevinde; karantina odası, hasta bakım odası, yavrulu anne odası, hayvan müşahede odası ile

ameliyat odasında uygun ısıtma ve aydınlatma sisteminin bulunması.

r) Hayvanların sürekli sıcakta ve soğukta kalmalarını önleyici tedbirlerin alınması.

s) Tellerle bölünen açık alanlarda tel delik aralıklarının hayvanların yaralanmalarını önleyecek şekilde yapılması.

ş) Hayvan bakımevinin peyzajının yapılarak ağaçlandırılmasının sağlanması.

t) Hayvan bakımevinde 5996 sayılı Kanuna tâbi, ihbarı mecburî bir hastalık çıkması halinde, hayvan bakımevi sorumlusu ya da sorumlu veteriner hekim tarafından durumun en kısa sürede resmî makamlara haber verilerek yetkililerce alınacak yasal tedbirlerin uygulanması ve uygulattırılması.

u) Hayvan bakımevinde bulunan hayvanların sorumluluklarını üstlendiklerini taahhüt etmeleri halinde, isteklilere sahiplendirilmesi ve bu işlemlerin kayıt altına alınması.

ü) 37 nci maddeye göre el konulan hayvanların bakımevlerinde gerekli kontrol ve müdahaleleri yapılarak sahiplendirilinceye kadar bakımının yapılması.

v) Hayvan bakımevinde hayvan üretiminin yapılmaması.

y) Hayvan bakımevinin ziyarete gelen kişilerin kafeslerde bulunan hayvanlara doğrudan temasının ve ulaşmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

z) Bölmelere aynı mizaç ile fiziksel açıdan yapıları ve güçleri benzer hayvanların bir arada konulması ve hayvanların birbirlerine zarar vermesinin önüne geçilmesi.

aa) Hayvan bakımevinde oluşacak tıbbî atıkların, 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yönetiminin sağlanması.

bb) Hayvanların bakımevi dışına çıkmasını engelleyici tedbirlerin alınması.

cc) Temizlik sularının uzaklaştırılabilmesi için yeterli eğime sahip olan toplama kanal sisteminin kurulması ve foseptiğin belediye tarafından çekilmesinin sağlanması.

çç) Hayvan bakımeviden kaynaklanan atıkların türüne göre 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yönetiminin sağlanması.

dd) Hayvan sayısı ile orantılı açık veya korunaklı kapalı alanların kurulması, bu alanlarda altı aylığa kadar yavrular ve küçük ırk köpekler için hayvan başına 8 m2, büyük ırk köpekler için hayvan başına 10 m2 asgari alan sağlanması.

ee) Hayvanların birbirlerine veya insanlara zarar vermesini engelleyecek yapısal ve idarî tedbirlerin alınması.

Doğal yaşam alanlarında aranacak şartlar

MADDE 20- (1) Doğal yaşam alanlarında;

a) Doğal yaşam alanının kurulması için ilgili mevzuat hükümlerine göre izin alınması,

b) Çevresinin sabit yapılarla sınırlandırılmış ve hayvanların serbestçe giriş çıkışının engellenmiş nitelikte olması,

c) Hayvan sayısı ile orantılı kulübe veya korunaklı kapalı alanların yer aldığı bölmelerin kurulması, bu bölmelerde altı aylığa kadar yavrular ve küçük ırk köpekler için hayvan başına 8 m2, büyük ırk köpekler için hayvan başına 10 m2 asgari alan sağlanması,

ç) Hayvanların bulunduğu birimlerde temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir malzemeden yapılmış yemliklerin ve sulukların seçilmesi,

d) Patojen mikroorganizmalara karşı ayda en az bir kez dezenfekte edilmesi,

e) Büyük hayvanlara günde en az bir öğün, yavrulara ise günde en az iki öğün yiyecek verilmesi, yiyeceklerin günlük hazırlanması, günlük olarak tüketilmeyen yiyeceklerin uygun saklama koşullarında saklanması, hayvanların yemek artıklarıyla beslendiği hayvan bakımevlerinde yiyeceklerin günlük olarak tüketilmesi ve gün boyunca yiyeceklerin hayvanların önünde bekletilmemesi,

f) Çalışan tüm personelin hayvanlardan geçen hastalıklara karşı aşlanması, hayvan bakımı, eğitimi ve hastalıkları konusunda veteriner hekim tarafından bilgilendirilmesi,

g) Şehir şebekesine bağlı su veya bu amaca yönelik yeterli kapasitede su deposunun bulunması,

ğ) Su, şebeke suyu dışında başka bir kaynaktan temin ediliyorsa, suyun dezenfeksiyonu için gerekli tedbirlerin alınması, suyun bakteriyolojik ve kimyasal analizlerinin yaptırılması, sonuçlarının saklanması ve analiz değerlerine göre suyun kullanılması,

h) Hayvanların sürekli sıcakta veya soğukta kalmalarını önleyici tedbirlerin alınması,

ı) Tellerle bölünen açık alanlarda tel delik aralıklarının hayvanların yaralanmalarını önleyecek şekilde yapılması,

i) 5996 sayılı Kanuna tâbi, ihbarı mecburî bir hastalık çıkması halinde durumun resmî makamlara en kısa sürede haber verilerek yetkililerce alınacak yasal tedbirlerin uygulanması ve uygulattırılması,

j) Hayvan üretiminin yapılmaması,

k) Ziyarete gelen kişilerin hayvanlara doğrudan temasının ve ulaşmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması,

l) Oluşacak tıbbî atıkların, 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesince yönetiminin sağlanması,

m) Doğal yaşam alanlarından kaynaklanan atıkların türüne göre 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yönetiminin sağlanması,

n) Hayvanların birbirlerine veya insanlara zarar vermesini engelleyecek yapısal ve idarî tedbirlerin alınması, zorunludur.

Özel hayvan yaşamevlerinde aranacak şartlar

MADDE 21- (1) Özel hayvan yaşamevlerinde;

a) Özel hayvan yaşamevlerinin kurulmasına ilişkin ilgili mevzuat hükümlerine göre izin alınması,

b) Hayvanların bulunduğu birimlerin güneş alacak şekilde düzenlenmesi,

c) İdare odası, işçi odaları, duş ve tuvaletlerin personel sağlığı açısından hayvanların bulunduğu yerden uzakta ayrı bir bölüm halinde yapılması,

ç) Hayvanların bulunduğu birimlerde temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir malzemeden yapılmış yemliklerin ve sulukların seçilmesi ve her hayvan değişiminden önce mutlaka dezenfekte edilmesi,

d) Birimlerin yıkanması ve temizliği için yeterli miktarda su bulunması ve zeminin temiz tutulması, birimler içindeki altlıkların her gün temizlenmesi ve en az beş günde bir kez dezenfekte edilmesi,

e) Hayvanların bulunduğu birimlerdeki kapılar, dışarıdan ve içeriden açılıp kapanabilecek şekilde kilit sistemli yapılması, içeride hayvan sayısı ile orantılı olarak kolay yıkanabilen ve dezenfekte edilebilen öncelikle plâstik malzemeden, temin edilemiyorsa ahşap malzemeden veya diğer malzemelerden ve yekpare olarak yapılmış altlıkların bulunması,

f) Kimyasal dezenfektan ve benzeri maddelerle yapılan temizliğin hayvanlara zarar vermeyecek ve kalıntı bırakmayacak şekilde yapılması,

g) Patojen mikroorganizmalara karşı ayda en az bir kez dezenfekte edilmesi,

ğ) Kafeslere konulan altlıkların her hayvan değişiminden önce dezenfekte edilmesi,

h) Zemininde ve tabanında idrarın birikmesine meydan vermeyecek bir eğimin bulunması,

ı) Büyük hayvanlara günde en az bir öğün, yavrulara ise günde en az iki öğün yiyecek verilmesi, yiyeceklerin günlük hazırlanması, günlük olarak tüketilmeyen yiyeceklerin uygun saklama koşullarında saklanması, hayvanların yemek artıklarıyla beslediği özel hayvan yaşamevlerinde yiyeceklerin günlük olarak tüketilmesi ve gün boyunca yiyeceklerin hayvanların önünde bekletilmemesi,

i) Çalışan tüm personelin hayvanlardan geçen hastalıklara karşı aşılanması, hayvan bakımı, eğitimi ve hastalıkları konusunda veteriner hekim tarafından bilgilendirilmesi,

j) Bakıcı personelin özel giysi, plâstik eldiven ve çizme giymesi,

k) Şehir şebekesine bağlı su veya bu amaca yönelik yeterli kapasitede su deposunun bulunması,

l) Su, şebeke suyu dışında başka bir kaynaktan temin ediliyorsa, suyun dezenfeksiyonu için gerekli tedbirlerin alınması, suyun bakteriyolojik ve kimyasal analizlerinin yaptırılması, sonuçlarının saklanması ve analiz değerlerine göre suyun kullanılması,

m) Hayvanların sürekli sıcakta veya soğukta kalmalarını önleyici tedbirlerin alınması,

n) Tellerle bölünen açık alanlarda tel delik aralıklarının hayvanların yaralanmalarını önleyecek şekilde yapılması,

o) 5996 sayılı Kanuna tâbi, ihbarı mecburî bir hastalık çıkması halinde, özel hayvan yaşamevi sorumlusu tarafından durumun resmî makamlara en kısa sürede haber verilerek yetkililerce alınacak yasal tedbirlerin uygulanması ve uygulattırılması,

ö) Hayvan üretiminin yapılmaması,

p) Ziyarete gelen kişilerin hayvanlara doğrudan temasının ve ulaşmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması,

r) Oluşacak tıbbî atıkların, 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesince yönetiminin sağlanması,

s) Hayvanların özel hayvan yaşamevi dışına çıkmasını engelleyici tedbirlerin alınması,

ş) Temizlik sularının uzaklaştırılabilmesi için yeterli eğime sahip olan toplama kanal sisteminin kurulması ve foseptiğin belediye tarafından çekilmesinin sağlanması,

t) Özel hayvan yaşamevlerinden kaynaklanan atıkların türüne göre 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yönetiminin sağlanması,

u) Yapısal alanlarda hayvan sayısı ile orantılı açık veya korunaklı kapalı alanların kurulması, bu alanlarda altı aya kadar yavrular ve küçük ırk köpekler için hayvan başına 8 m², büyük ırk köpekler için hayvan başına 10 m² asgari alan sağlanması,

ü) Serbest bir arada bakılan yerlerde hayvan sayısı ile orantılı kulübe veya korunaklı kapalı alanların yer aldığı bölmelerin kurulması, bu bölmelerde altı aya kadar yavrular ve küçük ırk köpekler için hayvan başına 8 m², büyük

ırk köpekler için hayvan başına 10 m2 asgari alan sağlanması,

v) Hayvanların birbirlerine veya insanlara zarar vermesini engelleyecek yapısal ve idarî tedbirlerin alınması, zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hayvanların Ticari Amaçla Film, Benzeri Çekim ve Reklâmlarda Kullanılması

İzin ve denetim

MADDE 22- (1) Hayvanların ticarî amaçlı film, fotoğraf, reklam ve benzeri çekimler ile yarışma ve gösterilerde yer alacakları tüm faaliyetler, İl Şube Müdürlüğünün iznine ve denetimine tâbidir.

(2) Hayvanların acı, ıstırap ya da zarar göreceği şekilde, fotoğraf ve film çekimi, gösteri, reklam ve benzeri işler için kullanılması yasaktır.

(3) Film, reklam ve benzeri çekimlerde hayvanların yer aldığı senaryolar, hayvanlara kötü muameleyi içeren veya özendiren mesajlar yer almayacak şekilde hazırlanır. Hazırlanan senaryoların İl Şube Müdürlüğünce uygun görülerek izin verilmesi halinde çekimler gerçekleştirilir.

(4) Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden hayvanların reklâmının yapılması, sergilenmesi, film, fotoğraf, reklam ve benzeri çekimler ile yarışma ve gösterilerde yer almaları yasaktır.

Hayvan sahiplerince alınacak önlemler

MADDE 23- (1) Her türlü ticarî amaçlı gösteri, reklâm ve benzeri film ve fotoğraf çekiminde kullanılacak hayvanların, sağlık kontrollerinin yapılmış ve aşı programının pasaportlarına işlenmiş olması gerekir.

(2) Hayvan sahipleri, film ve benzeri çekimlerde kullanılacak hayvanların, çevreye ve insanlara verecekleri zararı önlemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Çekim ve benzeri faaliyetlerde uyulması gereken hususlar

MADDE 24- (1) Çekim ve benzeri faaliyetlerde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Hayvanlar, şiddet içeren reklâm ve filmlerde kullanılamaz.

b) Hayvanlar, etolojik özelliklerine aykırı davranışlara zorlanamaz.

c) Reklâm ve film ve fotoğraf çekimi sırasında hayvanın görevini yapması için sağlığına zararlı yiyecekler verilemez.

ç) Sağlık nedenleri ile gerekli olmadıkça, bir hayvana zor kullanarak yem yedirilemez, acı, ıstırap ya da zarar veren yiyecekler ile alkollü içki, sigara, uyuşturucu ve bunun gibi bağımlılık yapan yiyecek veya içecekler ile doping etkisi yapan kimyasal maddeler verilemez.

d) Hayvanların fotoğraf, film çekimi ve reklâm için kullanılması esnasında, yorulduğu ve strese girdiği görülürse çalışmaya ara verilir.

e) Reklâm, film ve fotoğraf çekimi sırasında hayvanların sakatlanmasına, yaralanmasına ve ölümüne sebep olabilecek yöntemler kullanılamaz.

(2) Çekim ve benzeri faaliyetler için kullanılacak hayvanlarla ilgili olarak kişi/kurum/kuruluşlar; hayvanlar için gerekli anatomik, fizyolojik, psikolojik ve davranış karakterleri ile ilgili önlemleri alır ve onların temel barınma ihtiyaçlarını sağlayacak asgari alanları tahsis eder.

(3) Reklâm, film ve fotoğraf çekimi gibi faaliyetlerin yapılması sırasında sahipli hayvanlar sahiplerinin, sahipsiz hayvanlar ise veteriner hekimin gözetiminde bulundurulur.

ALTINCI BÖLÜM

Hayvanların Ötanazisi ile İlgili Usul ve Esaslar

Ötanazi yöntemi

MADDE 25- (1) 5199 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen ötanazi işlemleri en az acı veren ilaçlarla, veteriner hekim tarafından uygun görülen bir yöntemle ve anestezi dozu verilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Yasaklanan ötanazi yöntemleri

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak ötanazi ile ilgili yasaklanan yöntemler şunlardır:

a) 25 inci maddedeki etkileri sağlasa bile dozu ve uygulaması kontrol edilemeyen herhangi bir zehirli madde veya ilaç kullanımı yöntemi.

b) Ani şuur kaybı meydana getirilmeden yapılan elektrikli öldürme yöntemi.

c) Veteriner hekim tarafından gerekli görülmedikçe ateşli silahlarla öldürme yöntemi.

ç) Derin anestezi kullanılmasına rağmen ölümün gerçekleşmemesi durumunda hayvanın boğulmasına veya nefessiz kalmasına neden olacak yöntemler.

Ölen hayvanların bertarafı

MADDE 27- (1) Ötanazi işleminden sorumlu kişi, hayvanın kesin olarak öldüğünden emin olduktan sonra hayvanın ölüsünü usulüne uygun olarak bertaraf etmekle yükümlüdür.

(2) Ölen veya ötanazi uygulanan hayvanlar 5996 sayılı Kanun veya 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde bertaraf edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İl Hayvanları Koruma Kurullarının Çalışma Usul ve Esasları

İl hayvanları koruma kurulunun oluşturulması

MADDE 28- (1) İnsan, hayvan ve çevre sağlığına ilişkin olarak hayvanların korunmasından ve sahipsiz hayvanlardan kaynaklı sorunlar ile çözümlerine yönelik olarak her ilde valinin başkanlığında il hayvanları koruma kurulu oluşturulur.

(2) İl hayvanları koruma kurulu aşağıda belirtilen üyelerden oluşur:

- Vali.
- Büyükşehir belediyesi olan illerde büyükşehir belediye başkanları, büyükşehir ilçe belediye başkanları, büyükşehir olmayan illerde belediye başkanları.
- Doğa koruma ve milli parklar il şube müdürü.
- Tarım ve orman il müdürü.
- Çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürü.
- İl sağlık müdürü.
- İl millî eğitim müdürü.
- İl müftüsü.
- Belediyelerin veteriner işleri müdürü.
- Veteriner fakülteleri olan yerlerde fakülte temsilcisi.
- Münhasıran hayvanları koruma ile ilgili faaliyet gösteren gönüllü kuruluşlardan valilik tarafından seçilecek en çok iki temsilci.
- İl veya bölge veteriner hekimler odasından bir temsilci.
- İl baro temsilcisi veya ildeki barolardan birer temsilci.

(3) Kurul başkanı gerekli gördüğü durumlarda diğer kurum ve kuruluşlardan yetkili isteyebilir. İllerde ikinci fıkrada sayılanlar arasında temsilciliği bulunmayan kuruluş var ise, il hayvan koruma kurulları diğer üyelerden oluşur. Kurul, çalışmalarının sonucunu, önemli strateji, uygulama ve görüşleri Bakanlığa bildirir. Kurul, başkan tarafından toplantıya çağrılır.

(4) İl hayvanları koruma kurulu sekreteryasını, İl Şube Müdürlüğü yürütür.

Toplantı usulü

MADDE 29- (1) Kurul üç ayda bir başkanın çağrısı üzerine, üyelerin en az üçte iki çoğunluğuyla toplanır. Gerektiğinde olağanüstü toplantılar yapılabilir.

Toplantı gündemi

MADDE 30- (1) Kurulun toplantı gündemi, kurul sekreteryası tarafından hazırlanır ve başkan tarafından onaylanır. Kurul üyeleri, sonraki toplantının gündemiyle ilgili önerilerde bulunabilirler. Gündemin son şekli kurul başkanı tarafından belirlenir ve kurul üyelerine, toplantı gününden en az üç gün önce bildirilir.

(2) Gündemde yer alan konular hakkında, başkanlıkça gerekli görülmesi halinde, ilde bulunan üniversitelerin ilgili bölüm öğretim üyeleri, ilgili diğer kurum ve kuruluşların temsilcileri toplantıya davet edilerek gündemdeki konu ile ilgili görüşleri alınır veya yazılı görüş bildirmesi istenir ve alınan görüşler değerlendirilmek üzere kurul üyelerine gönderilir.

Kurul kararları

MADDE 31- (1) Karar numaraları ardışık ve her karara bir numara vermek suretiyle düzenlenir. Yıl değişse de mükerrer karar numarası verilemez. Kararlar, kurul başkanı ve üyelerce imzalanır.

(2) Kararların tek bir sayfadan fazla olması halinde, kurul başkanı ve üyelerce son sayfa imzalanır, diğer sayfalar ise paraflanır.

(3) Kararlar toplantıya katılanların oy çokluğuyla alınır. Oyların eşitliği halinde kurul başkanının kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Üyeler çekimser oy kullanamazlar. Kurul üyelerince, alınan karara şerh düşülmesi halinde bu durum kararda belirtilerek, şerh gerekçeleri kararın ekinde yer almak üzere sekreteryaya teslim edilir.

(4) Kurul kararlarına ilişkin kabul edilen proje, program, harita, plan, rapor ve benzeri belgelerin bir takımı başkan ve üyelerce imzalanarak dosyasında saklanır.

(5) Kurul kararları;

- Yıllar itibarıyla ve desimal sisteme göre saklanır.
- Mevzuata aykırı olamaz.
- On gün içerisinde Bakanlığa gönderilir.

İlân

MADDE 32- (1) Alınan kurul kararları toplantı tarihinden itibaren bir hafta içerisinde, valilik ilân panosunda en az beş işgünü süreyle ilân edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Denetim ve İdarî Para Cezalarının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Denetime tabi kurum, kuruluş, işletmeler, gerçek ve tüzel kişiler

MADDE 33- (1) Bu Yönetmelik kapsamında denetime tabi olan kurum, kuruluş, işletmeler, gerçek ve tüzel kişiler şunlardır:

- Ev hayvanı satışını yapan işletmeler.
- Hayvan bakımevleri.
- Hayvan konuk evleri, hayvanların bakıldığı pansiyon ve oteller.
- Hastaneler, klinik ve poliklinikler.
- Ev hayvanı üretim tesisleri.
- Hayvan eğitim yerleri.
- Kurban satış ve kesim yerleri.
- Özel hayvan yaşamevleri.
- Hayvan sahipleri.

Denetime tâbi kurum, kuruluş, işletmeler, gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri

MADDE 34- (1) 33 üncü madde kapsamında denetime tâbi olanların yükümlükleri şunlardır:

- Denetim sırasında, denetim elemanına gerekli kolaylığı sağlamak.
- Denetim elemanının, denetim işlemini güvenli bir şekilde yapmasını ve denetim sırasında gerekli görülen her türlü personel, ulaştırma gibi imkânları sağlamak.
- Denetim sırasında istenilen bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek.
- Denetim sırasında istenilen bilgi ve belgelerin sunulmaması halinde, denetim tarihinden itibaren on beş gün içinde gerekli bilgi ve belgeleri İl Şube Müdürlüğüne sunmak.

Denetime yetkili birim

MADDE 35- (1) 5199 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uyulup uyulmadığını denetleme yetkisi Bakanlığa aittir. Bakanlık bu yetkisini gerektiğinde mahallin en büyük mülkî amirine devredebilir. Bakanlığın yetkisini devretmesi halinde, mahallin en büyük mülkî amiri il bünyesinde veya mevcut değilse başka illerden veya kurumlardan hayvanların korunması konusunda uzman personeli de denetim ile görevlendirebilir. Bakanlık, merkez teşkilatı ilgili birim personeli de denetim ile görevlendirebilir.

Denetleme formu

MADDE 36- (1) 33 üncü madde kapsamında denetime tâbi olan yerler için Ek-1 ve Ek-2’de yer alan Denetleme Tutanağı veya Sahipli Hayvan Denetim Formu düzenlenir. Tutanağın veya formun bir örneği ilgiliye verilir, aslı ise denetime ve idarî para cezası vermeye yetkili makam veya merci tarafından muhafaza edilir.

(2) 5199 sayılı Kanunun 28 inci maddesi gereğince yapılan denetimlerde tutanak tutulur. Tutanağın bir örneği ilgiliye verilir; aslı ise denetime ve idarî para cezası vermeye yetkili makam veya merci tarafından muhafaza edilir.

El koyma

MADDE 37- (1) Denetim sonunda; 5199 sayılı Kanuna aykırı hareket eden veya bulundurduğu hayvanların bakımını ciddi şekilde ihmal ettiği ya da onlara ağrı, acı veya zarar verdiği denetim elemanlarınca tespit edilen kişilerin hayvanlarına, denetime ve idarî para cezası vermeye yetkili makam veya merci tarafından el konulur. Denetime ve idarî para cezası vermeye yetkili makam veya merci, yerel yönetimlerle işbirliği yaparak söz konusu hayvanlardan uygun olanların yeniden sahiplendirilmesini ya da hayvan bakımevlerinde bakılmalarını sağlar.

(2) Birinci fıkra hükümlerince Bakanlıkça el konulan kedi, köpek ve hayvan bakımevlerinde yaşaması uygun olan hayvanlar, bakımevi bulunan en yakın yerel yönetim tarafından hayvan bakımevine götürülür. Bu işleme konu hayvanlardan sahipli olanların Bakanlık veri sisteminden sahiplilik statüsü düşürülerek sahipsiz hayvan statüsüne alınır, sahiplendirilmeye uygun olanlar yerel yönetimlerce sahiplendirilir.

(3) Sahiplendiği kedi ve köpeğini terk ettiği gerekçesiyle idarî yaptırım uygulananlar, bir takvim yılı içerisinde birden fazla kedi veya köpeğini kaybedenler veya aynı kedi veya köpeğini bir takvim yılı içerisinde birden fazla kez kaybedenler üç yıl süreyle hayvan bakımevlerinden hayvan sahiplenemez.

İdarî yaptırım kararı tutanağının düzenlenmesi

MADDE 38- (1) Denetim elemanları tarafından yapılan denetim sonucunda, 5199 sayılı Kanunda kabahat sayılan fiillerin tespiti halinde Ek-3’te yer alan İdarî Yaptırım Kararı Tutanağı, üç nüsha halinde düzenlenerek, Bakanlıkça veya yetki devri halinde mahallin en büyük mülkî amiri tarafından onaylanır. Tutanak tam ve eksiksiz doldurularak, tutanağı düzenleyenlerin her biri tarafından imzalanır.

(2) Tutanağın bir nüshası denetime yetkili merci tarafından muhafaza edilir. Bir nüshası idarî para cezasının süresinde ödenmemesi ve kesinleşmesi üzerine takibe yetkili vergi dairesine gönderilir, bir nüshası ise 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca ilgiliye iadeli taahhütlü olarak tebliğ edilir.

(3) 5199 sayılı Kanun kapsamında verilen idarî para cezaları tebliğ tarihinden itibaren 1 aylık ödeme süresi içinde vergi dairelerine, cezayı veren birimin muhasebe birimine, mal müdürlüklerine ve defterdarlık muhasebe müdürlüklerine, 1 aylık süresinden sonra ise vergi dairelerine ödenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Desteklenecek Kurum ve Kuruluş ile Faaliyetlere İlişkin Usul ve Esaslar

Mali destek veya teşvik sağlanacak kurum ve kuruluşlar

MADDE 39- (1) 5199 sayılı Kanun hükümleri gereğince Bakanlık bütçesine konan ödenekten bu Yönetmelik kapsamında yapılacak iş ve işlemlere ilişkin desteklemelerden yerel yönetimler ve mahalli idare birlikleri yararlanır.

(2) 40 ıncı madde kapsamında belirlenen desteklenecek faaliyetlere verilecek mali destek, Bakanlık Makamı onayıyla verilir.

Mali destek veya teşvik sağlanacak faaliyetler ve destek başvuruları

MADDE 40- (1) Bakanlıkça 5199 sayılı Kanun kapsamında insan, hayvan ve çevre sağlığının korunması amacıyla desteklenebilecek faaliyetler şunlardır:

a) Hayvan bakımevleri, hastaneler ve ameliyathaneler kurulması, kurulmuş ve kurulacak olan hayvan bakımevlerinde kullanılacak alet ve ekipmanlar.

b) Hayvan bakımevinin dezenfeksiyonunda kullanılacak olan her türlü alet ve ekipmanlar.

c) Hayvan bakımevine getirilen hayvanların tıbbî müdahaleleri için gerekli olan ilaçlar ve malzemeler.

ç) Hayvan bakımevlerine getirilecek olan hayvanların yakalanması sırasında kullanılacak olan malzemeler.

d) Sahipsiz hayvanların kısırlaştırılması ve işaretlenmesi.

e) Sahipsiz hayvanların hayvan bakımevlerinde bakılması.

f) Sahipsiz hayvanların sahiplendirilmesi faaliyetlerinin yürütülmesi.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan faaliyetler ile ilgili alet, ekipman, ilaç ve malzemelere dair mali destek talebinde bulunacak yerel yönetimler veya mahalli idare birlikleri mal alımına dair ihale sözleşmesi ile birlikte İl Şube Müdürlüğüne müracaat eder.

(3) İl Şube Müdürlüğünce ilgili belgeler incelenmek üzere Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(4) Bölge Müdürlüğünce incelenen tüm evraklar uygun bulunması halinde, değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

(5) Genel Müdürlükçe değerlendirilen talebin uygun bulunması halinde, Bakanlıkça bütçe imkanları göz önünde bulundurularak mal alımına dair ihale sözleşme bedelinin Bakanlıkça belirlenen oran kadarı yerel yönetime veya mahalli idare birliğine tahsis edilir.

(6) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında hayvan bakımevi yapımı ile ilgili mali destek talebinde bulunacak yerel yönetimler ve mahalli idare birlikleri tarafından aşağıda belirtilen belgeler ile birlikte İl Şube Müdürlüğüne müracaat edilir:

a) Hayvan bakımevi yapımı ile ilgili yerel yönetimin veya mahalli idare birliğinin yetkili birimince alınacak karar.

b) Hayvan bakımevi yapımı ile ilgili İl Hayvanları Koruma Kurulu Kararı.

c) Hayvan bakımevi yapılacak arazinin tapusu ya da ilgili yerel yönetime veya mahalli idare birliğine tahsisini gösteren belge.

ç) Ek-8’de bir örneği verilen Taahhütname.

d) Hayvan bakımevi yapımı ile ilgili ihale sözleşmesi.

e) 18 inci madde kapsamında hazırlanan hayvan bakımevi projesi.

(7) İl Şube Müdürlüğünce, hayvan bakımevi yapılması planlanan arazi ile ilgili, 17 nci madde kapsamında yerinde inceleme yapılarak uygun bulunması halinde yer seçimi uygunluk belgesi düzenlenir.

(8) İl Şube Müdürlüğünce altıncı ve yedinci fıkrada belirtilen belgeler incelenmek üzere Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(9) Bölge Müdürlüğünce incelenen tüm evraklar uygun bulunması halinde, değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

(10) Genel Müdürlükçe değerlendirilen talebin uygun bulunması halinde, Bakanlıkça hayvan bakımevi yapımına ilişkin bütçe imkanları göz önünde bulundurularak ihale sözleşme bedelinin Bakanlıkça belirlenen oran kadarı yerel yönetimce verilecek taahhütname ile yerel yönetim veya mahalli idare birliği ve Bakanlık arasında yapılacak Ek-9’da yer alan protokol çerçevesinde yerel yönetime veya mahalli idare birliğine tahsis edilir.

(11) Yerel yönetimin veya mahalli idare birliğinin, nakdi yardımı amacına uygun olarak kullanmadığı ve ihale sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde hayvan bakımevi inşaatını tamamlamadığı durumlarda protokol feshedilerek mali destek, yerel yönetimin veya mahalli idare birliğinin hesabına aktarıldığı tarihten itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte genel hükümler çerçevesinde yerel yönetimden veya mahalli idare birliğinden tahsil edilir.

(12) Yerel yönetimlerce veya mahalli idare birliklerince kısırlaştırılan, mikroçip ve kulak küpesi takılan, Bakanlık veri tabanına hayvanların kulak küpeleri okunacak şekilde fotoğraflarıyla birlikte kaydedilen sahipsiz köpekler için Bakanlık bütçe imkanları dahilinde mali destek sağlanır.

(13) Kısırlaştırma ve kayıt altına alma işlemleri için sağlanacak mali destek miktarı Bakanlıkça her yıl belirlenerek on ikinci fıkrada belirtilen şartları sağlayan her hayvan için ilgili yerel yönetime veya mahalli idare birliğine aktarılır.

(14) Bakanlık veri tabanına kaydedilen hayvanlar ile ilgili bilgiler aylık periyotlar halinde İl Şube Müdürlüklerince kontrol edilecek olup, küpesi takılmayan, kulak küpesi numarası okunmayan, fotoğraf bulunmayan ve mükerrer hayvan kayıtları dikkate alınmaz.

(15) İl Şube Müdürlüklerince kontrolü yapılan kayıtlara dair bilgiler aylık periyotlar halinde Bölge Müdürlüğüne gönderilir.

(16) Bölge Müdürlüğünce kontrol edilen kayıtlara dair bilgilerin uygun bulunması halinde, söz konusu bilgiler mali destek aktarılması maksadıyla aylık periyotlar halinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tehlike arz eden hayvanlar

MADDE 41- (1) Tehlike arz eden hayvanlar Bakanlıkça belirlenir. Bu hayvanları üretmek, sahiplenmek, sahiplendirmek, barındırmak, beslemek, takas etmek, sergilemek, hediye etmek ve bunların ülkeye girişini, satışını ve reklamını yapmak yasaktır.

(2) 5199 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında süresi içerisinde kısırlaştırılarak sahiplendirilmiş olanlar dışında Bakanlıkça belirlenmiş tehlike arz eden hayvanlara el konulur ve hayvan bakımevine götürülerek ötanazi yapılır.

(3) Bakanlıkça belirlenen tehlike arz eden hayvanlardan kısırlaştırılan ve kayıt altına alınanlar kayıt belgesiz, ağızlıksız ve tasmasız olarak dolaştırılamaz, halkın yoğun olarak bulunduğu yerler ile çocuk oyun alanları ve parklarına sokulamaz. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenlere, 5199 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında idarî para cezası verilir. Bu fıkra da belirtilen yasaklara aykırılığın tekrarı halinde, idarî para cezası verilir ve hayvanlara el konulur ve hayvan bakımevine götürülerek ötanazi yapılır.

(4) 5199 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında süresi içerisinde kısırlaştırılarak tehlike arz eden hayvan sahiplenmiş olanlar, hayvanlarını en yakın yerel yönetime ait hayvan bakımevine bırakabilirler. Yerel yönetimler bu madde uyarınca teslim edilen hayvanları kabul etmek zorundadır. Bu hayvanlara ötanazi uygulanır.

(5) Tehlike arz eden hayvanlar özel hayvan yaşamevlerine ve doğal yaşam alanlarına teslim edilemezler.

Mobil kısırlaştırma üniteleri

MADDE 42- (1) Yerel yönetimlere veya kamuya ait mobil kısırlaştırma üniteleri kısırlaştırma işlemi sonrasında doğal yaşam alanlarında bakılmak üzere köpekleri ve hayvan bakımevleri veya doğal yaşam alanlarında bakılmak veya uygun ortamlara geri bırakılmak üzere kedileri kısırlaştırabilir.

(2) Mobil kısırlaştırma ünitelerinin çalışma izinleri Bakanlığın belirleyeceği şartlar doğrultusunda her yıl yenilenir.

(3) Yerel yönetimlere veya kamuya ait mobil kısırlaştırma üniteleri yalnızca çalışma izni aldıkları il sınırları dahilinde çalışabilir.

Faaliyette olan hayvan bakımevleri ve mobil kısırlaştırma ünitelerine çalışma izni verilmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte yapımı devam eden veya tamamlanmış olan yerel yönetimlere ait hayvan bakımevleri hakkında, 17 nci madde hükümleri uygulanmaz ve hayvanların barındırılacağı alanların büyüklükleri ile ilgili şartlardan muaf tutularak bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde çalışma izni verilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde özel mobil kısırlaştırma ünitelerinin faaliyetleri sona erdirilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 43- (1) 12/5/2006 tarihli ve 26166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvanların Korunmasına Dair Uygulama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 44- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 45- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241213-3.htm)